речовини, метою нашої роботи було дослідити вплив корвітину на перебіг секреторного процесу в шлунку щурів за умов хронічної алкоголізації.

Досліди проведені на самках білих лабораторних щурів масою 200-260 г. Хронічну примусову алкоголізацію тваринам здійснювали шляхом заміни пиття 20%-им розчином алкоголю впродовж 14 тижнів. Після цього щурам впродовж двох тижнів внутрішньошлунково вводили водний розчин корвітину в дозі 5 мг/кг. Через 24 год. після останнього введення препарату у тварин досліджували стан секреторної функції шлунку за методом Шея. Тварин анестезували тіопенталом натрію (35мг/кг маси тіла) і після лапаротомії перев'язували шлунок у ділянці пілоруса. Через 4 год. шлунки видаляли та отримували шлунковий сік. Визначали загальний об'єм шлункового соку в мл/щура, його pH та дебіт хлористоводневої кислоти в мкмоль/год.

Встановлено, що у алкоголізованих щурів рівень секреції шлункового соку, у порівнянні з інтактними тваринами, збільшувався на 58% ($p<0,01$). Після лікування корвітином об'єм секреції шлункового соку знижувався на 42,2% ($p<0,05$) відносно такого в алкоголізованих тварин і статистично не відрізнявся від контрольних значень. Подібні зміни спостерігались у секреції соляної кислоти. Під впливом алкоголю pH шлункового вмісту зменшувалось на 10,9% ($p<0,01$), а дебіт соляної кислоти перевищував відповідне значення у контролі на 77,8% ($p<0,001$). Після лікувального курсу корвітином значення цих показників відновлювались і не мали статистично значущих відмінностей від контролю. Так, під впливом корвітину pH збільшувалось на 18,6% ($p<0,05$), а вміст хлористоводневої кислоти зменшувався на 49,6% ($p<0,01$) щодо відповідних значень, отриманих після алкоголізації тварин.

Таким чином, отримані нами результати свідчать, що корвітин відновлює нормальний рівень секреторних процесів у шлунку щурів після хронічної алкоголізації.

Є.М. Решетнік, А.М. Косян, Є.В.Андрусь, О.М.Гончаренко, С.П.Весельський, Т.П.Гарник
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка
ПВНЗ «Київський Медичний університет Української асоціації народної медицини»

ВПЛИВ КВЕРЦЕТИНУ НА ЖОВЧОСЕКРЕТОРНУ ФУНКЦІЮ ПЕЧІНКИ ЩУРІВ РІЗНОГО ВІКУ

Застосування кверцетину для корекції функціонального стану органів гепатобіліарної системи обумовлюється, насамперед, його антиоксидантними та мембраностабілізуючими властивостями. Але, незважаючи на значний об'єм досліджень біологічної активності кверцетину, численні його ефекти і механізми дії все ще лишаються недостатньо вивченими.

Нами проведено дослідження впливу кверцетину на секрецію жовчі у щурів трьох вікових груп. В експериментах використано білих безпородних щурів самців з масою тіла 125-167 г (молоді), 209-265 г (середнього віку), 350-460 г (старі). Жовчосекреторна функція печінки визначалася впродовж трьох год. у гострих дослідах із застосуванням тіопенталового наркозу (6 мг/100 г, внутрішньочеревно) та канюлюванням жовчної протоки. Методом тонкошарової хроматографії в отриманій впродовж досліду жовчі визначали вміст різних жовчних кислот. Кверцетин, отриманий за оригінальним методом А. М. Косяном з гречки посівної, вводили внутрішньопортально болюсно (0,1 мг/ 100 г).

Виявлено, що як у молодих щурів, так і в статевозрілих щурів середнього віку під впливом кверцетину середня об'ємна швидкість секреції жовчі статистично значущо не змінювалася порівняно із показниками, отриманими у контрольних дослідах. Але у старих щурів після введення кверцетину відбувалося зростання середньої об'ємної швидкості секреції жовчі як порівняно із вихідним рівнем, так і щодо показників старих тварин контрольної групи. Так, якщо у перші 30 хв.досліду (перед введенням кверцетину) середня об'ємна швидкість секреції жовчі у старих щурів становила 1,28±0,12 мкл/г$_{печінки}$-хв, то наприкінці досліду (через 150 хв. після внутрішньопортального введення кверцетину) була на 25% ($p<0,05$) більшою і дорівнювала 1,60±0,20 мкл/г$_{печінки}$-хв. Гіперхолеретичний ефект кверцетину у старих щурів пов'язаний із виявленим нами збільшенням концентрації таурохолевої, тауурохенодезоксихолевої і тауродезоксихолевої кислот у жовчі.

Таким чином, кверцетин при одноразовому внутрішньопортальному введенні у гострих дослідах виявляється ефективним стимулятором холерезу у старих щурів, зокрема, ймовірно впливаючи на процеси утворення або транспорту жовчних кислот у жовч.

Н.В.Мирошниченко, Э.В.Горовая, А.В.Аверина, Л.П.Яцкова
Крымский государственный медицинский университет им. С.И. Георгиевского

АЛИМЕНТАРНАЯ ПРОФИЛАКТИКА НАРУШЕНИЙ АДАПТАЦИИ И СТРЕССА

В организме на всякое изменение условий, требующих повышения его работоспособности, возникает серия стереотипных приспособительных реакций, направленных на обеспечение его защиты, которая называется адаптационным синдромом или стрессом. Обучение в специализированных учебных заведениях (лицеи, гимназии) сопряжено с большой психологической, умственной нагрузкой, нарушением режима сна и отдыха, питания, что ведет к напряжению адаптивных сил организма и выражается в нарушении окислительных процессов, накоплении активных продуктов метаболизма. Это может стать причиной значительного снижения иммунитета, возникновения острых простудных заболеваний. Поэтому актуальным является создание комплексных